

Govor Supervizora Henry L. Clarke-a na simpoziju u Brčkom o zakonu o krivičnom postupku Brčko Distrikta

Cijenjeni predsjednici nekoliko sudova, zamjenici ministara, cijenjeni suci i tužitelji, cijenjeni profesori, predstavnici vlada na državnoj i entitetskoj razini, dame i gospodo, dobro došli u Brčko Distrikt i na simpozij o Zakonu o krivičnom postupku. Zaista mi je čast i zadovoljstvo da ste se u ovako velikom broju odazvali.

Tijekom protekle godine smo uveli, i sada u potpunosti primjenjujemo, korjenite promjene u vladavinu prava u Brčko Distriktu. Kada kažem "mi" mislim na institucije Distrikta i na međunarodnu zajednicu kako rade zajedno. Kada kažem "korjenite", želim objasniti da ono što smo radili nije stupnjevita, evolucijska promjena u zakonima i institucijama Brčko Distrikta. Mi zamjenjujemo, a u velikoj mjeri smo već zamijenili, potpuno novim sudske sustave i osnovne zakone koji su prethodno postojali.

Neki kažu da se krećemo suviše brzo, ili da smo promijenili previše. Oni su zabrinuti da ono što smo uradili nije dovoljno kompatibilno s postojećim zakonima u entitetima. Želim oduzeti malo vašeg vremena te na početku ovog simpozija kazati suprotno: odavno je bilo vrijeme za temeljite reforme čitave strukture vladavine prava u Bosni i Hercegovini, pravosuđa, policije, i zakona iz oblasti krivičnog prava. Ne možemo zadobiti povjerenje običnih građana u ove institucije stupnjevitim i površnim djelimičnim izmjenama. Mi dugujemo ljudima u ovoj zemlji da se krećemo što brže i temeljitije.

Uvjeren sam, na temelju mojih davnih studija kao i mog iskustva iz drugih zemalja, da se temeljne promjene u političkom i gospodarskom sustavu ne dešavaju ravnomjerno, širom cijele zemlje i u isto vrijeme. Promjene započinju tamo gdje postoje povoljne okolnosti, a zatim se šire kako novi sustavi dokazuju njihovu vrijednost. Konačna odluka Tribunala za Brčko nam je nalažala da izvršimo osnovne promjene, da objedinimo tri općine, više sudova, u jedan Distrikt. Ovo nam je pružilo jedinstvenu prigodu, a ja bih rekao i obvezu, da ove promjene napravimo na radikalna načina. Mi smo imali hrabrosti i upornosti, da pokušamo promijeniti cjelokupan odnos između pojedinca i javnih institucija.

Prvi Supervizor je želio multietničke policijske snage. Sada, sve javne institucije Brčko Distrikta, uključujući i obrazovni sustav, multietničkog su karaktera. Očekujemo, a sve više ljudi u Distriktu to razumije, da će svatko biti tretiran jednako bez obzira na nacionalnu pripadnost. Ali svi će imati i iste obveze prema svojim institucijama.

Imamo novi koncept javne službe u Brčko Distriktu. Svi radnici u javnoj službi su ponovno uposleni na osnovu javnog natječaja. Imamo etički kodeks za službenike u Vladi i zastupnike u Skupštini. Pokušali smo razgraničiti rukovodne odgovornosti i izbalansirati ih s većim plaćama. Uveli smo financijske kontrole, kao i novi proračunski sustav. Očekujemo integritet u javnoj službi a želimo takav krivično-pravni sustava koji će na brz i učinkovit način rješavati slučajeve službenika koji su iznevjerili povjerenje javnosti.

Sada također imamo i istinski neovisan pravosudni sustav. U prosincu sam, na preporuku jednog cijenjenog panela, koji je razmotrio njihov rad tijekom prošle godine, imenovao četvoro najviših službenika u pravosuđu: predsjednika Osnovnog i Apelacionog suda, javnog tužitelja, voditelja Kancelarije za pravnu pomoć, na stalna i doživotna radna mjesta. Njihov posao,

kao i njihov proračun sada su zaštićeni od svih eventualnih političkih manipulacija. Zaštićen, da, ali sad je potpuna odgovornost za upravljanje sustavom pravde u ovom Distriktu, prema najvišim profesionalnim standardima, jasno na njihovim plećima. Nitko se drugi neće smatrati krivim ako ne budu imali najbolji pravosudni sustav u zemlji.

Sir John Laws, iz Apelacionog suda u Londonu, je bio kod nas u posjeti prošlog ljeta i često se susretao sa našim sucima. Prije nego je otišao, svratio je i kod mene na razgovor. Pitao sam ga kako mu se čini rad sudaca u Brčkom. Odgovorio mi je: "žele voditi pravosudni sustav s integritetom." Nisam mogao poželjeti da čujem bolji odgovor.

Integritet je upravo ono što tražimo od svih javnih institucija Brčko Distrikta. Integritet zbog integriteta, zbog profesionalne satisfakcije. Još više, integritet nam je potreban kako bismo izgradili povjerenje običnih ljudi. Potreban nam je integritet, i profesionalni standardi, kako bismo privukli ulaganja i porast poslovanja. Smatram da to funkcionira u Brčko Distriktu, i sretni smo što imamo ovu priliku da podijelimo naše iskustvo s vama.